

MATLØFTET 2025

EN PLAN FOR Å STYRKE NORSKE MATPRODUKSJON

MATLØFTET 2025

EN PLAN FOR Å STYRKE NORSKE MATPRODUKSJON

Senterpartiet mener det er grunnleggende viktig for et lands beredskap å ha egen evne til å produsere mat. Jordbruket er avgjørende for å sikre arbeidsplasser, kulturlandskap og levende lokalsamfunn over hele Norge. **Her følger hovedpunktene i Matløftet 2025:**

SIKRE RETT TALLGRUNNLAG FOR JORDBRUKSOPPGJØRET

Senterpartiet vil sikre rett tallgrunnlag for jordbruksoppgjøret. Sp støtter opp under kravet om at det må på plass en mer realistisk måte å måle inntekt på. Det er også viktig at vi kan måle inntektsnivå og ikke bare inntektsutvikling, samt hvilke kostnader som skal tas med i regnestykket. Konsensus om grunnlagsmaterialet fra Budsjettnemnda er en grunnleggende forutsetning for den norske modellen med årlige jordbruksoppgjør, der faglagene forhandler med staten om økonomisk ramme, struktur og innretning på virkemidler og tilskuddsordninger for landbruket.

UTARBEIDE OPPTRAPPINGSPLAN

Senterpartiet vil utarbeide en opptrappingsplan for trygg matproduksjon på norske ressurser. Sp foreslår at det skal settes mål om en selvforsyningsgrad, korrigert for import av fôr, for norske jordbruksmatvarer på 50 pst. innen utløpet av 2026.

VIDEREUTVIKLE VELFERDSORDNINGENE

Senterpartiet vil videreutvikle velferdsordningene for jordbruket, og legge fram egen plan om dette i forbindelse med neste års jordbruksoppgjør. Spesielt er det viktig med gode ordninger for avløsning ved ferie, sykdom og fødsel. Sp vil også ha økt fokus på bønders psykiske helse.

OPPRETTE INVESTERINGSPAKKE

Senterpartiet vil opprette investeringspakke og opptrappingsplan for fornying av båsfjøs i statsbudsjettet for 2022, som sikrer at det vedtatte løsdriftskravet i storfeholdet kan innfris innen 2034. Investeringsprogrammet skal sikre klimavennlig fornying av båsfjøs, produksjon på norske naturressurser og økt beitebruk. Sp foreslår å sette av 400 mill. ekstra til investeringsstøtte i 2021. Investeringspakken skal innrettes slik at kravene i denne ikke virker strukturdrirende.

TETTING AV INNTEKTSGAPET

Senterpartiet vil ha en forpliktende og tidfestet plan for økonomisk jamstilling av jordbruket og andre yrkesgrupper skal ha en tidshorison på 4-6 år. Tettingen av inntektsgap må skje på en måte som samtidig sikrer at de andre målene for jordbrukspolitikken, som for eksempel jordbruk i hele landet og mangfoldet av gårdsstørrelser, blir nådd.

NY ROVVILTPOLITIKK

Senterpartiet vil innføre en ny rovviltpolitikk som tar større hensyn til beitebruk, landbruk og tamreindrift.

VERN AV DYRKA MARK

Senterpartiet vil styrke vern av dyrka mark for å sikre fremtidig matproduksjon. Sp foreslår et nytt mål om maksimal omdisponering av 2000 dekar dyrka mark årlig innen 2026 samt å fastsette et mål for omdisponering av dyrkbar mark.

STYRKE TOLLVERNET

Senterpartiet vil styrke tollvernet. For å utvikle norsk matproduksjon, og sikre norske bønder en inntektsutvikling på linje med andre grupper, må importvernet styrkes. En forutsetning for å kunne nå mange av de jordbrukspolitiske målene er et effektivt importvern. Senterpartiet vil gå inn for å bruke tollvernet maksimalt blant annet gjennom valg mellom prosenttoll- og krone-toll. I tillegg må RÅK-ordningen styrkes og videreutvikles. Nye handelsavtaler som svekker importvernet og rammevilkårene for den nasjonale landbruksproduksjonen skal ikke inngås.

ØKE NYDYRKINGEN OG FORTSATT TILLATE NYDYR KING PÅ MYR

Senterpartiet vil øke nydyrkingen og fortsatt tillate nydyrking på myr. Dyrkbar jord er en knapphetsressurs både i verdenssamfunnet og her hjemme. Hensynet til utbygging av industri, infrastruktur og boliger må balanseres bedre mot det langsiktige hensynet til matproduksjonen. Mer matjord må derfor dyrkes opp, og mindre matjord må bygges ned. Senterpartiet vil innføre et statlig nydyrkingstilskudd.

STYRKE MATVAREBEREDSKAPEN OG SIKRE MATTRYGGHETEN I NORGE

Senterpartiet vil styrke landets matvareberedskap. Mat og nok tilgang til mat er en sentral del av et lands beredskap. Det er uetisk å basere nasjonal beredskap på å kjøpe mat fra fattigere land ved en krise. Senterpartiet vil starte etableringen av beredskapslagring av matkorn i løpet av 2022.

Senterpartiet vil sikre Norges befolkning ren og trygg mat. Pandemiens tidsalder tar absolutt Norges matvaresikkerhet inn i en ukjent framtid og i denne utredningen kunne man ha kommet inn på både utfordringer i et globalt perspektiv og lokalt. Norge har en unik plante- og dyrehelse med lite bruk av antibiotika og plantevernmidler som danner grunnlaget for produksjon av trygg, ren mat

ØKE ETTERSPORSELEN ETTER NORSK MAT

Føre en aktiv politikk for å øke etterspørselen av lokalmat og andre norske matskatter, bl.a. gjennom en satsing på bærekraftig reiseliv og å styrke innkjøpspolitikken i stat og kommuner.

GJØRE ENDRINGER FOR SKATTER OG AVGIFTER

Senterpartiet vil bruke endringer i skatter og avgifter aktivt for å styrke lønnsomheten i landbruket. Sp vil ikke innføre CO₂-avgift på biologiske prosesser. Partiet vil derimot foreslå tiltak og virkemidler som bidrar til å følge opp klimaavtalen mellom staten og jordbruket, uten at dette svekker norsk matproduksjon på norske ressurser og jordbrukets inntekter slik Stortinget har forutsatt.

HELHETLIG GJENNOMGANG AV JORDBRUKSUTDANNINGEN

Ha en helhetlig gjennomgang av jordbruksutdanningen i Norge for å styrke denne og å sikre god rekruttering til næringa.

STRUKTURILTAK

Senterpartiet vil gjennomføre de strukturiltak som ligger i jordbrukets krav. Partiet vil bidra til å justere og senke kvotetakene for melkeproduksjonen til et nivå som er tilpasset norsk natur, geografi og ressursgrunnlag og landbruk i hele landet. De som har tilpasset seg dagens høye nivå, kan beholde kvotene eller selge overskytende kvoter tilbake til staten til avtalt pris.

Ja!
TIL TRYGG, REN
OG NORSK MAT